

Helhedsplan for Sjælør Boulevard kvarteret

INDLEDNING

Boligorganisationerne AAB, AKB og VIBO's afdelinger på Sjælør Boulevard i Valby har taget initiativ til et nyt tværgående samarbejde i kvarteret og har modtaget tilskud fra Landsbyggefonden til en social og forebyggende indsats.

Denne helhedsplan er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter for afdelingsbestyrelser og medarbejdere i de respektive boligorganisationer samt Københavns Kommunes socialforvaltning, repræsenteret ved socialcenterchefen for Socialcenter Valby.

Hovedparten af de foreslåede initiativer er på nuværende tidspunkt på idé stadiet, og det vil i projektets første leveår være nødvendigt, at få nogle af initiativerne konkretiseret - og i den forbindelse inddraget flere parter i arbejdet, såvel forskellige kommunale forvaltninger som andre parter.

Helhedsplanen indeholder nogle overvejelser og bud på, hvordan kvarteret bedre bliver i stand til at håndtere de boligsociale udfordringer, man står overfor.

Der er imidlertid behov for en langt bredere og mere helhedsorienteret områdeindsats, hvis Sjælør Boulevard kvarteret skal gøres til et mere attraktivt sted at bo og leve; et boligområde som også i fremtiden kan tiltrække og fastholde en bredt sammensat beboergruppe. Der er behov for bl.a. at inddrage en udvikling af stationsområdet, dagligvareforsyningen i kvarteret, skoleveje og mulighederne for at anvende de lokale uddannelsesinstitutioner som kulturcenter. Disse elementer vil kun i meget beskedent omfang indgå økonomisk i ansøgningen til Landsbyggefonden, men vi har ønsket at inddrage dem i helhedsplanarbejdet for kvarterets boligafdelinger og indlede en dialog med kommunen, om hvordan vi konkret får igangsat en bredere områdefornyelsesproces. Københavns Kommunes Økonomiforvaltning vil gerne gå ind og medvirke til en afklaring omkring kommuneplansspørgsmål.

Der har siden 2004 været et formaliseret samarbejde med Københavns Kommune om den boligsociale indsats i AKB's boligafdeling i kvarteret. Denne indsats ønskes forlænget efter 2008 og integreret med projekterne i nærværende helhedsplan.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Sjælør Boulevard kvarteret i Valby ligger som en kilometerlang smal kile, presset ind mellem på den ene side Sjælør Boulevard og Vestre Kirkegård og på den anden side Valbygårdsvej og Bjørnsonsvej. Mod nord afgrænses området af den stærkt trafikerede Vigerslev Allé og mod syd af S-togsbanen og Sjælør Station.

Sjælør Boulevard kvarteret er et af Valbys store almene boligområder med op imod 1.000 boliger og 2.200 beboere. Størstedelen af kvarteret blev bebygget i slutningen af 1960'erne og begyndelsen af 70'erne.

I den nordlige ende af Sjælør Boulevard, helt op mod Vigerslev Allé, ligger Boligforeningen VIBO's afdeling 5, "Havekilddegård". Som nærmeste nabo ned ad Sjælør Boulevard finder man Boligforeningen AAB's almene ældreboligafdeling, afdeling 70. I den modsatte ende af Sjælør Boulevard, ned mod Sjælør Station, ligger Boligselskabet AKB's afdeling 1051 og tvillingebebyggelsen, AAB's afdeling 50.

Mellem de to almene enklaver i hver sin ende af Sjælør Boulevard ligger to uddannelsesinstitutioner; nemlig Vestre Borgerdyd Gymnasium og Sankt Annæ Gymnasium. Op langs Sjælør Boulevard finder man også kommunale småbørnsinstitutioner, et fritidshjem, en fritids-/ungdomsklub og et bosted for voksne udviklingshæmmede. Endelig rummer kvarteret Dronning Ingrid's Hjem; opført og ejet af AAB, men drevet som en selvejende institution under Dansk Røde Kors med plejehjem, dagcenter og beskyttede boliger, hvoraf en del er forbeholdt yngre beboere med psykiske lidelser. Dronning Ingrid's Hjem er for tiden under ombygning til handicapegnede plejeboliger.

Sjælør Boulevard kvarteret udgør Valby bydels østligste udpost mod Kongens Enghave. Det er et lidt isoleret og glemt kvarter; uden noget rigtig tilhørsforhold til det øvrige Valby og afskåret fra Kongens Enghave af Vestre Kirkegård og S-togsbanen. Det manglende tilhørsforhold til Valby forstærkes af, at langt de fleste børn går i skole uden for bydelen, idet kvarteret hører til skoledistrikt Kongens Enghave (hvilket i øvrigt også giver nogle særlige udfordringer for det lokale samarbejde i forhold til børn og unge og deres familier).

Kvarteret som sådan mangler oplagte mødesteder, og der foregår ingen tværgående aktiviteter eller større begivenheder, som kunne bidrage til at give kvarteret en positiv egenidentitet, skabe liv og fællesskabsfølelse. Det er ingen butikker, caféer eller åbne kulturtilbud - noget af alt det, man normalt forbinder med et moderne byliv. Selv de mest basale dagligdags indkøb må foretages uden for kvarteret, og en velassorteret dagligvarebutik i nærmiljøet står derfor højt på ønskesedden hos mange beboere. Alt sammen har det været med til at give kvarteret et lidt forstadsagtigt præg.

Københavns Kommune har som led i Kommuneplan 2005 udarbejdet en særlig Bydelsplan for Valby i samarbejde med Valby Lokaludvalg; en ambitiøs plan, der - hvis der skabes økonomisk grundlag for realiseringen af den - vil give bydelen som sådan et stort kvalitativt løft.

Bydelsplanen for Valby indeholder ikke konkrete initiativer for området langs Sjælør Boulevard. Men der ligger en stor udfordring i at fastholde områdets grundlæggende kvaliteter som et godt sted at bo - og samtidig tilføre området nye kvaliteter, så boligafdelingerne bliver i stand til at udnytte det statusløft, som hele bydelen forhåbentlig vil få, til i fremtiden at kunne tiltrække og fastholde en bredt sammensat beboergruppe.

BEBOERSAMMENSÆTNING

En stigende andel af de voksne beboere i boligafdelingerne er uden for arbejdsmarkedet. En opgørelse fra Københavns Kommune viser, at andelen af arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister alene fra 2000 til 2005 er steget fra lidt over 30 % til over 40 % i kvarteret som helhed (ældreboligafdelingen ikke medtaget). Den største stigning i perioden sket i AAB's afdeling 50, der på dette punkt mere og mere ligner AKB's og VIBO's afdelinger.

Andelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande og deres efterkommere er set over den femårige periode stigende i kvarteret som helhed og er nu på ca. 47 %. Stigningen er også her primært sket i AAB's afdeling 50, hvor andelen er vokset til ca. 50 % mens den i AKB's og VIBO's afdelinger har ligget nogenlunde konstant på hhv. ca. 45 % og lidt over 50 %.

Alt i alt er der tale om en bekymrende udvikling i beboersammensætningen.

BOLIGAFDELINGERNE

AKB's afdeling 1051 og AAB's afdeling 50

Den sydligste del af kvarteret ned mod Sjælør Station, der udgøres af AKB's afdeling 1051 og AAB's afdeling 50, blev opført som én sammenhængende bebyggelse, i udbygningsplanerne omtalt som "Sjælør bebyggelsen", og taget i brug i 1970.

Hver afdeling består af to 4-etages blokke og to 8-etages højhuse. Afdelingerne rummer hver især ca. 270 almene boliger. Som en del af området indgår Dronning Ingrid's Hjem, som er opført samtidig med den øvrige del af Sjælør bebyggelsen og er en afdeling i AAB. Som led i de oprindelige planer for Sjælør bebyggelsen skulle AKB have opført et mindre butikscenter på et areal ved siden af Sjælør Station, men byggeriet blev aldrig gennemført, og på arealet ligger der i dag fortsat en lille kolonihaveforening med en halv snes huse.

Sjælør bebyggelsen er i næsten alle henseender typisk for 60'ernes etagebyggerier: Det er et åbent byggeri med store grønne friarealer mellem boligblokkene, og lejlighederne er relativt store, lyse og veludstyrede. Der er et varieret udbud af lejlighedstyper med såvel 4- og 5-rums familiebøliger som mindre lejligheder, velegnede til enlige og par uden børn. Lejlighederne har altan, og i højhusene er der elevatorer.

AKB's afdeling har inden for de senere år gennemgået en række forbedringer af bl.a. udearealerne, og forskellige byggeskader er blevet udbedret. Afdelingen søger nu Landsbyggefonden om støtte til finansiering af nogle mindre, supplerende arbejder (hærværkssikring af elevatorer etc.)

Afdelingen har et beboerhus, som beboerne kan leje til private fester, og det benyttes også til lektiecafe og i forbindelse med sommerfester, fastelavnsarrangementer etc. Nogle ombyggede kælderlokaler tjener som klublokaler for en motionsklub, en computerklub, en spilleklub, en kvindeklub og en lokal afdeling af Natteravnene. Flere af aktiviteterne er opstået i forbindelse med de seneste par års byudvalgsarbejde i afdelingen. Afdelingsbestyrelsen råder også over et mødelokale, som står til rådighed for aktive grupper i bebyggelsen.

I AAB's afdeling er en omfattende helhedsplan for fysisk genopretning i øjeblikket under udarbejdelse., herunder løsning af alvorlige byggeskader med revnedannelser. Helhedsplanen vil bl.a. omfatte forbedringer af grønne områder, nye legearealer, forbedret udendørs belysning, nyt parkeringsanlæg, udbedring af byggeskader, enkelte lejlighedssammenlægninger og eventuel opførelse af et nyt fælleshus.

Afdelingen har været kendetegnet ved AAB's selvforvaltningsprincip. Der er ikke tidligere modtaget landsbyggefondsmidler.

Klubvirksomheden har kørt efter princippet "hjælp til selvhjælp". Der er bl.a. etableret en kvindeklub, en legestue for beboere med små børn og en hobbyklub. Klublokalerne ligger i kælderområdet og er i øvrigt uden toiletforhold. Afdelingens selskabslokale lå i forbindelse med Sjælør Varmecentral, men er blevet nedlagt i forbindelse med nedlæggelsen af varmecentralen, og det indgår i overvejelserne at etablere et nyt tidssvarende beboerlokale. Afdelingsbestyrelsens lokale administration varetages fra kontorlokaler i vaskeribygningen. Der er tradition for fastelavsarrangementer og julearrangementer; et særligt julearrangement for seniorer har også været på programmet.

VIBO's afdeling 5, "Havekilddegård"

"Havekilddegård" er opført i 1978 som et åbent etagebyggeri i 4 og 5 etager. Fra Vigerslev Allé strækker bebyggelsen sig ned langs Sjælør Boulevard og Valbygårdsvej med grønne friarealer mellem randbebyggelserne. Der er 190 lejligheder, hvoraf den altovervejende del er 3- og 4-værelses lejligheder. Alle lejligheder har altan.

Beliggenheden op mod den stærkt trafikerede Vigerslev Allé styrker selvfølgelig ikke ligefrem afdelingens attraktionsværdi. Til gengæld har bebyggelsen en mere central placering i forhold til indkøbsmuligheder og kollektiv bustrafik end afdelingerne længere nede ad Sjælør Boulevard.

Afdelingen har et større selskabslokale, som lejlighedsvis også benyttes til forskellige beboerarrangementer.

Der er ikke planer om fysisk opretning af afdelingen.

AAB's afdeling 70

Den nyeste almene afdeling i kvarteret, opført i 1991. En ældreboligafdeling med i alt 111 moderne lejligheder; 2-værelses stort set alle sammen. Afdelingen er opført som etagebyggeri i 5 etager med elevatorer. Alle lejligheder har altan ud mod de grønne områder.

Der er ikke planer om fysisk opretning af afdelingen.

BOLIGSOCIALE PROBLEMER OG UDFORDRINGER

Sjælør Boulevard er grundlæggende et godt sted at bo. Det siger i hvert fald et stort flertal af beboerne i en trivselsundersøgelse, som Københavns Kommune for nylig har fået gennemført i AKB's afdeling, og der er umiddelbart ingen grund til at tro, at holdningen til boligområdet skulle være meget anderledes i de andre boligafdelinger i kvarteret, for tendensen er den samme i alle de 13 boligområder i Københavns Kommune, som er blevet undersøgt.

Beboerne er også blevet spurgt om, hvad der efter deres mening skal til for at gøre området til et bedre sted at bo. Her peger hver tredje beboer i AKB's afdeling på, at andelen af indvandrere og flygtninge bør være mindre, og hver femte beboer mener, at der især er behov for tryghedsskabende og kriminalitetsforebyggende foranstaltninger.

En stor del af utrygheden knytter sig til grupper af unge, fortrinsvis indvandrerdrøge, som færdes i området, og som gøres ansvarlig for en stor del af den hærværk og anden kriminalitet, der forekommer.

Området omkring Sjælør Station er et populært tilholdssted for disse grupper af utilpassede børn og unge fra kvarteret og er med mellemrum også skueplads for mere eller mindre voldsomme opgør med fraktioner af unge fra andre kvarterer i Valby.

Grupperne skaber frygt og ængstelse, ikke blot på og omkring stationen, men også i AKB's afdeling, hvor de ofte trækker over og hænger ud på friarealerne over for stationen. TV-2 programmet Operation X dokumenterede sidste år, at en lille hård kerne af de mest kriminaliserede unge fra området omkring stationen er leveringsdygtige i både våben og hårde stoffer. Der har inden for det seneste år også været eksempler på, at skolebørn på Sjælør Boulevard er blevet overfaldet eller

truet og frarøvet mobiltelefoner, mærkevarer og penge. Gernings”mændene” har i disse tilfælde været ganske unge indvandrerdrøge.

I AAB’s afdeling 50, nabobebyggelsen til AKB’s afdeling, oplever man ikke i samme omfang problemerne med de unge. Måske fordi AKB’s afdeling - der fungerer som gennemgangsområde - til en vis grad ”skærmer af” for den uro og kriminalitet, der knytter sig til de unge, som opererer i stationsområdet. En medvirkende forklaring kunne også være, at AAB’s afdeling i mange år har haft en synlig og udadvendt afdelingsbestyrelse, som aktivt reagerer på problemer i afdelingen.

I VIBO’s afdeling Havekilddegård i den anden ende af Sjøelør Boulevard har man i perioder haft massive problemer med unges hærværk. Et problem, som på det seneste er accelereret så meget, at man har følt sig nødsaget til at etablere videoovervågning. Videoovervågningen har afsløret, at der også her sælges stoffer til unge.

Den lille kerne af dybt kriminaliserede unge, som ikke tæller meget mere end en håndfuld, er alene en opgave for politiet og de sociale myndigheder. Den store boligsociale udfordring ligger derimod at i få sluset ”lillebror-grupperne” ind i lokale klubtilbud og andre fritidstilbud, hvor de kan få en positiv voksenkontakt.

Børn/unge og deres familier vil således fortsat være et af fokusområderne for indsatsen i kvarteret.

I forbindelse med det videre arbejde skal forskellige beboergrupperes behov og ønsker for udvikling af kvarteret nærmere konkretiseres.

Den primære indsats i kvarteret skal sikre, at området fortsat er et sted, man tilvælger for at få et ”pænt og ordentligt sted” at bo. Et sted hvor ressourcestærke personer vælger at bo, personer som kan styrke området, men som i mange tilfælde har deres sociale netværk uden for bebyggelsen. Udlejningsmedarbejdere i de tre boligorganisationer oplever, at det netop er denne gruppe af beboere, som i stigende omfang giver op og flytter væk fra området.

MÅLBESKRIVELSE

Overordnet skal den samlede indsats medvirke til, at kvarteret fortsat kan tiltrække og fastholde velfungerende familier.

Det er endvidere målet, at der ved projektperiodens udløb skal være etableret bæredygtige netværk og forpligtende samarbejdsrelationer - såvel internt i boligområdet som mellem boligområdet og kommunale aktører - der er i stand til at håndtere de boligsociale udfordringer, som kvarteret i fremtiden vil stå overfor.

De konkrete målsætninger og succeskriterier vil blive oplyst under de enkelte indsatsområder.

INDSATSOMRÅDER OG VIRKEMIDLER

Indsatsområde 1: Sjælør Boulevard - et levende kvarter

Mål

At bryde områdets ensformighed gennem tilførsel af liberalt erhverv, butikker og kulturelle aktiviteter.

At tiltrække besøgende og ressourcestærke beboere til området.

Succeskriterier og milepæle

At der senest et halvt år efter projektstart er nedsat en projektgruppe

At der senest et år efter projektstart foreligger en analyse af beboernes behov og ønsker til liberalt erhverv, service m.v. Samtidig skal de lokale skolers muligheder for at bidrage til projektet være afklaret.

At der senest halvandet år efter projektstart foreligger en redegørelse om mulighederne for etablering af butikker, kommunale servicetilbud, liberalt erhverv m.v. i området. Redegørelsen skal også indeholde DSB's ønsker til udvikling af stationsområdet.

At der senest to år efter projektstart foreligger et projektkatalog. Her skal forslag til konkrete projekter være beskrevet med angivelse af mål og succeskriterier.

Projektidéer

- *Dagligvareforsyning, servicefunktioner m.m.:* Vi foreslår, at der for at kvalificere grundlaget for de videre drøftelser om udvikling af kvarteret udarbejdes en nærmere analyse af beboernes ønsker og behov i forhold til bl.a. butikker, servicefunktioner (eksempelvis læge- og tandlægepraksis) og andre funktioner i nærområdet. For øjeblikket arbejdes der med planer for nedlæggelse af den fælles varmecentral for området, som er placeret centralt på Sjælør Boulevard. I planen indgår det, at arealet skal afhændes med klausul om, at der skal opføres en dagligvarebutik på grunden med størst muligt salgsareal. Parterne omkring denne helhedsplan er enige om, at der skal arbejdes for en udvidelse af det tilladelige butiksareal fra de nuværende 500 m² til 1.500 m² samlet butiksareal. Men også stationsområdet kunne være velegnet til placering af eventuelle butikker og servicefunktioner. Rejsende til og fra stationen udgør et potentielt kundeunderlag - ligesom de nærmest liggende boligområder på den anden side stationen (i Kongens Enghave bydel) og villakvarterne, der strækker sig fra Bjørnsonsvej og Valbygårdsvej ind mod området bag Toftegårds Plads. Også mulighederne for at inddrage boliger i afdelingerne til lægeklinik og lignende bør indgå i de videre overvejelser. Der er i helhedsplanen afsat midler til konsulenthjælp i forbindelse med analysearbejdet.

- *Udvikling af området omkring Sjælør Station:* Stationen fungerer for mange beboere og besøgende (herunder også elever på Vestre Borgerdyd og Sankt Annæ) som en port ind og ud ad kvarteret. Vi ønsker, at stationsområdet får et kvalitativt løft, der kan skabe øget tryghed og tilføre området nye funktioner. Udover butikker m.m. kunne man overveje placering af f.eks. kulturtilbud eller kommunale servicetilbud. Arealet vest for stationen, der i de oprindelige planer for Sjælør bebyggelsen var udlagt til bl.a. butiksformål, bør indgå i overvejelserne om den fremtidige udvikling af stationsområdet.

- *"Fyrtårns-aktiviteter"*: Vi ønsker at udvikle initiativer der kan fungere som en slags fyrtårn for kvarteret både indadtil og udadtil. Altså en aktivitet, en begivenhed eller andet, som positivt sætter Sjælør Boulevard kvarteret på landkortet, og som bidrager til at give kvarteret en særlig identitet. Det kunne f.eks. være i form af et stort, årligt tilbagevendende kulturelt arrangement, der involverer hele kvarteret - beboere, uddannelsesinstitutioner, plejehjem, daginstitutioner, foreninger m.fl. Det kunne være oplagt at udnytte, at området ligger op ad Vestre Kirkegård.

Aktiviteterne skal udvikles gennem input fra lokalområdet og nærmeste omegn, og der skal være fokus på aktiviteterne imageskabende karakter.

- *"Skolen som kulturcenter"*: Vestre Borgerdyd Gymnasium og Sankt Annæ Gymnasium ligger dér, ved siden af hinanden, midt i kvarteret - som en skjult ressource, der kunne blive et kæmpe-mæssigt aktiv for hele kvarteret. Vi vil arbejde for at få åbnet skolen/skolerne som kulturcenter ved at indgå samarbejdsaftaler/partnerskabsaftaler, der skal give kvarterets beboere mulighed for at benytte skolernes faciliteter.

Der er aftalt en fælles 5-årig aftale om nye udlejningsregler for almene boliger mellem Københavns Kommune og Boligselskabernes Landsforenings 1. kreds.

Det betyder for boligerne på Sjælør Boulevard, at:

- 4/9 af boligerne lejes ved fleksibel udlejning, hvor man giver ressourcestærke boligsøgende fortrinsret. Det gælder ansøgere med tilknytning til arbejdsmarkedet, uddannelsessøgende, seniorer over 55 år og skilsmisseramte.
- 3/9 af boligerne udlejes gennem kommunen.
- 1/9 af boligerne reserveres til byfornyelse.
- 1/9 af boligerne udlejes gennem den eksisterende venteliste.

Indsatsområde 2: Børn/unge og familier

Mål

At der etableres en helhedsorienteret forebyggende indsats for områdets udsatte børn og unge i et samarbejde mellem Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, SSP, lokale institutioner og boligafdelinger.

At den forebyggende indsats koordineres med den politimæssige indsats i forhold til kriminelle unge.

At der arbejdes helhedsorienteret i forhold til den kriminelle eller kriminalitetstruede unges familie, og at familien inddrages i løsningen af problemerne.

At boligafdelingerne og boligorganisationerne inddrages i arbejdet gennem at formulere strategi og handlingsplan for nul-tolerance politik i samarbejde med det kommunale netværk.

At der udvikles fritidstilbud, der matcher børn og unges behov.

Succeskriterier

At alle problemfamilier i området har været tilbudt rådgivning i forhold til samlet livssituation.

At der senest et år efter projektstart er udviklet en strategi for boligafdelingernes nul-tolerance politik.

At hærværk i boligafdelingerne ved projektets afslutning er nedsat med 80 % målt i forhold til omkostninger til udbedring af skader.

At beboerne ved projektets slutning giver udtryk for, at området er blevet tryggere at færdes i.

At beboerne ved projektets slutning giver udtryk for, at der er færre kriminelle børn og unge i området.

At antallet af lokale børn og unge i den lokale fritidsklub er øget.

Projektidéer

- *"Fra gaden til klubben"*: Der skal gøres en ekstraordinær indsats for at opfange de institutionsløse unge. Det opsøgende arbejde vil blive opprioriteret af såvel den lokale fritids-/ungdomsklub som socialcentrets ungeteam. Frem for alt skal den lokale fritids-/ungdomsklub matche de udfordringer, som boligområdets unge efterspørger. Mulighederne for at omdanne klubben til et kulturelt unge-/multihus skal overvejes. Vi ønsker at kunne støtte særlige initiativer i boligområdet, der igangsættes i samarbejde med fritids-/ungdomsklubben med det formål at sluse udsatte unge ind i klubben.

- *"Integration i bevægelse"*: Vi ønsker at etablere et formaliseret samarbejde med lokale idrætsklubber og Dansk Idrætsforbunds integrationskonsulenter om aktiviteter, der skal få foreningsløse børn og unge ind i klubberne. Ofte har både børn og forældre med indvandrerbaggrund det svært med den danske idræts- og foreningskultur med alle dens skrevne og uskrevne normer og regler. Der opstår let problemer og opgaver, som rækker langt ud over det, en frivillig baseret forening normalt kan forventes at overkomme. Derfor kan der være behov for at tilføre ekstra ressourcer til klubberne til at løse forskellige problemer, så de frivillige ledere kan koncentrere sig om selve træningen og holdet. Der kan også være behov for at gøre en ekstraordinær indsats for at inddrage forældre til børn med anden kulturbaggrund som frivillige i klubben. Det kunne måske også være en idé at lave særlige satellit-aktiviteter ude i boligområdet, hvor børn og forældre vænnes til "den danske idrætsmodel" og gradvist sluses over i klubbens almindelige aktiviteter. Vi ønsker at inddrage de positive erfaringer, man har høstet med den slags initiativer rundt omkring i landet, i et målrettet samarbejde med lokale idrætsklubber. For at sikre et bæredygtigt samarbejde på længere sigt foreslår vi, at samarbejdsfladerne mellem boligområdet og idrætsklubberne understøttes af Kultur- og Fritidsforvaltningens Projektrådgivning. Projektrådgivningen har til formål at styrke integrationen af den etniske minoritetsbefolkning i foreningslivet. Man arbejder derfor for at øge antallet af etniske minoriteter, der tager aktiv del i foreningslivet som medlemmer, trænere, frivillige, bestyrelsesmedlemmer m.m. Projektrådgivningen kan rådgive og bakke op om initiativer der har dette formål og har haft en del samarbejdsprojekter med DIF vedr. integration. Foreninger har bl.a. mulighed for at søge økonomisk støtte til projekter via Brobygningspuljen. Forankringen af projektet kan ske i enten en af de lokale idrætsklubber eller i den lokale fritids-/ungdomsklub.

- *"Grøn bølge"*: Vi ønsker at etablere et forpligtende samarbejde mellem boligområde, politi og kommunale myndigheder om en konsekvent indsats over for familier, hvor børnene har en uhenigtsmæssig adfærd. Grøn bølge betyder i denne sammenhæng umiddelbar handling. Unge, der ikke kan "opføre sig ordentligt", deres forældre og de øvrige beboere skal med det samme opleve effekten af grøn bølge politikken. Socialcentret vil sikre, at der sker en hurtig indsats ved enhver henvendelse fra politi og lokale samarbejdspartnere om unges uhenigtsmæssige adfærd i boligområdet. Det i forvejen velfungerende SSP-samarbejde i området vil blive forstærket. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen inddrages i forhold til at skaffe unge hurtigt i arbejde, uddannelse eller praktik.

Boligorganisationerne vil udarbejde en strategi for en nul-tolerance politik, der skal få bl.a. beboere og ejendomsfunktionærer til at handle, når de bliver opmærksomme på unges uhensigtsmæssige adfærd, og således også få sat en stopper for bl.a. hærværk. Det kan have form af bekymringsbreve til forældrene, men vil også indeholde en mere generel indsats i forhold til at "opdrage" beboerne til at blive gode naboer for hinanden.

- *Lokal ungerådgivning i boligområdet:* Som led i aftalerne om den foreløbige helhedsplan for Sjælør Boulevard etablerede Socialcenter Valby en lokal ungerådgivning i marts 2007, målrettet familier og unge i området.

Det betyder, at unge fra Sjælør og deres forældre kan rette henvendelse til en eller flere af filialerne, 3 dage om ugen i tidsrummet kl. 15 til kl. 19 og her får gratis og anonym rådgivning ved blot at møde op. Der er også mulighed for at få tid til samtale på andre tidspunkter, hvis det ønskes.

Ungerådgivningen i Sjælør er bemandet med 2 ungerådgivere, der konkret kan give råd og vejledning til de unge, om f.eks. hjemlige problemer, skoleproblemer, indbyrdes konflikter, de unge imellem, eller få hjælp til jobsøgning, råd om fritidsaktiviteter og lignende.

Ungerådgiverne agerer også som formidlere til de lokale aktører og kan gå ind i mægling mellem forskellige stridende parter.

Også forældre kan henvende sig om store eller små problemer hvad angår deres børn eller familieliv, ligesom samarbejdspartnere/lokale aktører altid kan få nogle gode råd, når der er behov herfor.

En af udfordringerne ved en nystartet Ungerådgivning er at vinde de unges/beboernes/de lokale aktørers tillid, så den opfattes, som det forebyggende element, den er tænkt, og ikke som en forvaltnings forlængede arm. Med andre ord. et trygt sted, hvor man kan rette henvendelse, inden problemerne udvikler sig.

Derfor er det vigtigt, at ungerådgiverne bliver kendt og er synlige i området. Erfaringsmæssigt er det en proces, der tager tid, og som hele tiden skal vedligeholdes, hvis der skal opnås positive resultater.

Indsatsen ud over den almindelige rådgivning vil være præget af *handling* og *hurtig igangsætning* af tilbud og foranstaltninger. Derfor er der også aftalt et tæt samarbejde med Jobcenteret i Skelbækgade (specielt for unge) i forhold til en tværfaglig og fokuseret indsats i forhold til de udsatte unge.

Ungerådgivningen vil løbende blive evalueret, således at tendenser opfanges og de rette indsatser iværksat til gavn for området.

- *Lektiehjælp/lektiecafé:* Som led i det eksisterende boligsociale arbejde i AKB's afdeling blev der i 2005 etableret en lektiecafé i et beboerlokale i bebyggelsen, åben en eftermiddag om ugen. Mange børn, specielt tosprogede, er kommet i lektiecaféen, hvilket kunne tyde på, at der er behov for et lokalt tilbud som supplement til den lektiehjælp, skolerne skal tilbyde – måske alene af den grund, at der er lang vej fra boligområdet til de lokale kommuneskoler. Vi vil som led i den fremadrettede indsats evaluere lektiecaféen og tage initiativ til - i samarbejde med skolerne og fritids-/ungdomsklubben - at få afdækket behovet for et fast forankret tilbud i lokalområdet. Også her er det oplagt at pege på fritids-/ungdomsklubben som stedet, hvor de lokale tilbud med fordel kunne samles og forankres i et tæt samarbejde med skolerne. Det afgørende bør dog i sidste ende være, at lektiehjælpstilbuddet organiseres, så det bedst kommer de børn til gode, der har det største behov for hjælp. Som led i det fortættede samarbejde om børn og ungeindsatsen i boligområdet vil vi gøre en særlig indsats for at motivere svage elever/udsatte børn til at benytte sig af tilbud om lektiehjælp.

Indsatsområde 3: Information

Mål

At medvirke til udvikling af positiv lokal identitet.

At bibringe beboerne en oplevelse af, at der sker noget positivt for at udvikle området.

At give beboerne mulighed for at orientere sig om aktiviteterne og viden om, hvor de skal henvende sig for at medvirke og/eller komme med idéer.

Succeskriterier

At der søges etableret et fælles beboerblad med frivillige fra boligafdelingerne.

At der 4 gange om året husstandsomdeles et form for nyhedsbrev fra projektet.

At der sættes opslag i opgangene forud for aktiviteter.

At projektet etablerer en hjemmeside med bl.a. mulighed for debat.

Projektidéer

- "Op og ned ad boulevarden": Der etableres en redaktion af frivillige beboere til at producere et fælles beboerblad, der skal have fokus på positive historier og aktiviteter i området. Bladet skal være medvirkende til at opbygge en positiv lokal identitet. Udover at berette om aktiviteter kan bladet indeholde lokalhistorie, artikler om kirkegården, portrætter af institutioner og enkeltpersoner, oplysninger om bestyrelsernes arbejde m.v.
- Der skal udarbejdes vedtægter og forretningsorden for bladet, og det skal afgøres, hvem der skal være ejere af bladet. Det kunne f.eks. være afdelingsbestyrelserne.
- Nyhedsbreve: Der udgives nyhedsbreve om projekterne i det omfang, det er nødvendigt. Hvis beboerbladet kommer op at køre, vil en del af projektnyhederne kunne bringes her. Men mindst én gang om året skal der komme et nyhedsbrev, der gør status over det sidste års arbejde.
- Hjemmeside: Der opbygges en hjemmeside for projektet, hvor man kan finde alle relevante papirer for projektet samt de sidste nyheder og aktiviteter. Der vil også skulle opbygges et debatforum. Det skal overvejes, om man skal kunne se videoer fra aktiviteter på hjemmesiden.

Indsatsområde 4: Kriminalpræventiv miljøplanlægning

Der søges ikke penge til indsatsområdet under denne pulje, men det medtages til at komplettere de øvrige indsatsområder.

Mål

At beboerne og skoleeleverne oplever højere grad af tryghed ved at færdes i området.

Succeskriterier

At der senest et halvt år efter projektstart er nedsat en projektgruppe. Gruppen, der skal have et flertal af afdelingsbestyrelsesmedlemmer, skal stå for udarbejdelse af idékatalog og kriminalpræventiv plan.

At der udarbejdes af idékatalog med forslag til fysiske kriminalpræventive initiativer i området

At der derefter udarbejdes en samlet kriminalpræventiv plan for belysning, stisystemer og grønne områder.

Projektidéer

Det skal være trygt og sikkert at færdes i kvarteret for beboere, besøgende og alle de mange skoleelever, der dagligt bruger stisystemerne som skolevej.

Afdelingerne vil derfor i samarbejde med bl.a. Kriminalpræventivt Råd kortlægge hele området og udarbejde et idékatalog med forslag til, hvordan man bedst muligt forebygger kriminalitet og hærværk gennem ændringer i udearealerne.

Det forudsættes, at der i forbindelse med de kriminalpræventive foranstaltninger indarbejdes en fælles, sammenhængende plan for sti- og belysningssystemerne.

TIDSPLAN OG IGANGSÆTNING AF INITIATIVER

Vi lægger op til en koncentreret og målrettet indsats i en 5-årig periode.

Det første år vil få karakter af et analyse- og afklaringsforløb i forhold til igangsætning af en række projekter. Dette har desværre været nødvendigt grundet tidspres for de involverede parter.

Ved periodens udløb skal alle initiativer enten være afsluttet eller varigt forankret. Forankringen kan ske i boligområdet, i foreninger, i institutioner i området, i de kommunale forvaltninger eller i nye bæredygtige samarbejdsrelationer. Der vil ikke blive igangsat projekter uden at mulighederne for en varig forankring af initiativet på forhånd er afklaret. Alle samarbejdsprojekter vil være baseret på forpligtende samarbejdsaftaler eller egentlige partnerskaber.

EVALUERING

Der vil blive udarbejdet halvårslige evalueringer af projektet til den lokale styregruppe og til den centrale styregruppe i Københavns Kommune.

Når projektperiodens to første år er gået, afholdes en konference for alle involverede parter, hvor projektets mål og succeskriterier revideres, tilrettes og udvides. Som optakt til konferencen udarbejdes en samlet evaluering for projektets første periode.

Et halvt år før projektets afslutning udarbejdes en samlet evaluering for hele perioden.

ORGANISERING/KOORDINERING

Der etableres en overordnet styregruppe med repræsentanter for boligsiden og relevante kommunale fagforvaltninger. Styregruppen skal fungere som øverste organ for både Landsbyggefondsprojektet og det igangværende boligsociale arbejde.

Under styregruppen skal der nedsættes projektgrupper for enkelte indsatsområder eller initiativer med repræsentanter for de parter, der er involveret i det konkrete samarbejdsprojekt.

Der skal udarbejdes en forretningsorden for styregruppen. Det er vigtigt, styregruppen kan træffe beslutninger hurtigt, og at hver repræsentant således har mandat til det fra sit bagland. Det forudsættes, at beslutninger træffes i konsensus.

Medlemmer af styregruppen vil være:

- 1 repræsentant for hver af de tre afdelingsbestyrelser
- 2 repræsentanter for hver af de tre boligadministrationer

- 1 repræsentant fra Socialcenter Valby
- 1 repræsentant fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (Skelbækgade)
- 1 repræsentant fra Kultur- og Fritidsforvaltningen
- 1 repræsentant fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, Valby
- 1 repræsentant fra Valby Lokaludvalg

Medlemmer bliver udpeget af - og referer til deres - bagland.

Ansatte

Som daglig ansvarlig søges ansat en udviklingskoordinator, der bl.a. skal:

- Udvikle de konkrete samarbejdsprojekter sammen med de involverede
- Sikre at der udarbejdes forpligtende samarbejdsaftaler
- Understøtte projektgruppernes arbejde
- Virke som praktisk bindeled mellem forskellige parter og initiativer
- Varetage kontakten til myndigheder og eksterne konsulenter
- Være ansvarlig for, at projekterne evalueres i overensstemmelse med aftaler
- Sikre projekternes praktiske forankring
- Være ansvarlig for udarbejdelse af informations- og kampagnematerialer
- Varetage sekretariatsfunktionerne for styregruppe og projektgrupper

Koordinatoren skal arbejde tæt sammen med beboerrådgiveren, da de to projekter skal sammenlægges som et fælles projekt.

ØKONOMI

Budget for en 5-årig periode

Indtægter i tusinde kr.	LBF	KK
Landsbyggefonden	4.500	
Socialforvaltningen		1.341
deltagelse i styregruppe og arb.gr. 125.000 kr.		
husleje - Ungerådgivningen 336.000 kr.		
medarbejdertimer - Ungerådgivningen 750.000 kr.		
boligsociale aktivitetsmidler 130.000 kr.		
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen		850
deltagelse i styregruppe og arb.gr. 125.000 kr.		
medarbejdertimer 725.000 kr.		
Kultur- og Fritidsforvaltningen		60
medarbejdertimer (40 timer pr. år a´ 300 kr. i 5 år)		
Børne- og Ungdomsforvaltningen		60
medarbejdertimer (200 timer a´ 300 kr.)		
I alt	4.500	2.311
Udgifter i tusinde kr.		
<i>Sjælør - et levende kvarter</i>		
Analyser, konsulentbistand	150	
Fyrtårnsaktiviteter	250	
boligsociale aktivitetsmidler (SOF)		130
Skolen som kulturcenter - afsætningsbeløb	100	
<i>Børn og unge</i>		
Fra gaden til klubben (BUF)		60
særlige indslusningsaktiviteter	500	
Integration i bevægelse (KFF)		60
særlige indslusningsaktiviteter til lokale idrætsklubber	500	
Ungdomsrådgivning (SOF + BIF)		1.811
<i>Information</i>	275	
<i>Organisering/koordination</i>		
Koordinator, løn (425.000 kr. pr. år i 5 år)	2.125	
Deltagelse i arb.gr. m.v. (SOF + BIF)		250
Øvrige sekretariatsudgifter	250	
Projektadministration (50.000 kr. pr. år i 5 år)	250	
Evalueringer - konferencer, rapporter m.v.	100	
I alt	4.500	2.311